

Je pre kresťana a človeka mnohodednosť požehnaním alebo obetovaním sa?

Branislav Michalka

29. októbra 2021 ✚ *Spoločnosť*

Zdroj: stock.snap.io

Nič neukazuje lepšie prevrátenosť dnešných čias, ako postoj spoločnosti k mnohodedným rodinám. Mnohodednosť je vnímaná ako sociálna pohroma, známka nespoľahlivosti, banky dokonca rodinám s väčším počtom detí sťažujú možnosť vziať si hypotéku, starí rodičia krútia hlavou nad tým, kedy sa manželský pár mieni v produkovanie vnúčat konečne zastaviť a dokonca sú ich schopní v podivuhodnom „kresťanskom“ rozpoložení nástojčivo prosieť, aby už konečne túto nezodpovednú činnosť zanechali.

Avšak nielen u vyložene nepriateľskej časti spoločnosti (a príbuzných), zameranej proti mnohodedným rodinám, môžeme pozorovať ako sa doba „vymkla z kĺbov“. Mnohí zbožní kresťania síce schvaľujú početnosť detí u iných, či ak ju sami odmietajú vo svojej rodine, aspoň ju nekritizujú v rodinách iných, zostávajú neutrálni, ale celý proces plodenia a rodenia detí vnímajú ako akúsi svoju sociálnu samovraždu, ktorej sa nemienia dopustiť. Z toho následne pramení odmietnutie takejto, pre nich, veľmi pochybnej záľuby množenia sa, pričom z kúzelnického klobúka sociálnych vied vyťahujú pojmy ako: vysoké náklady, nízky sociálny štandard detí, stigmatizácia detí v škole, nedostatok času venovať sa každému dieťaťu s náležitou progresívnou pedagogickou účinnosťou, únava rodičov, právo na osobný život rodiča, právo na kultúrne vyžitie, na kariéru a podobne.

Je zbytočné argumentovať proti takýmto kritériám, založeným na subjektívnych pocitoch. Mieru pocitu sociálnej stigmatizácie, kultúrneho vyžitia, kariéry a podobných životných ústrkov či benefitov, má každý človek nastavenú inak. Za úvahu by možno stál fakt, že najväčšia natalita na území dnešného Slovenska, odvtedy čo sa vedú štatistiky, spadá do obdobia I. svetovej vojny. Zaiste nikto nechce porovnávať svoju sociálnu a rodinnú situáciu so situáciou žien, ocitnuvších sa doma bez mužov, so situáciou mužov na fronte a situáciou detí ponechaných s možnosťou, že im ujo poštár donesie po ocinkovi z frontu len mosadznú medailu.

1916 – 50. výročie svadby Henryho Watsona a Mary Elisabeth Watsonovej

zdroj: wikimedia commons

Keď opustíme túto poslednú predsieň neutrálnych popieračov plodnosti, dostaneme sa do kráľovstva tých, ktorí sú ochotní sa množiť. V tomto prostredí, ktoré je na našom území ešte stále takmer výlučne kresťanského charakteru, na rozdiel od krajín západnej Európy, sa prevrátenosť doby prejavuje tým najmenej očividným spôsobom, ale prejavuje sa. Plodenie a rodenie detí, mnohopočetnosť rodín, je tu síce prijímaná ako povinnosť daná Bohom, ale zároveň sa o nej hovorí ako o určitej forme obetovania sa, prinášajúceho povinný a v podstate trpený údel toho, čo moderná spoločnosť nazýva „*skazený život*“.

Pri pohľade do minulosti však môžeme pozorovať diametrálne odlišný prístup. V Starom zákone bola plodnosť predmetom hrdosti a šťastia tak muža, ako aj ženy a celého národa. Nebolo nešťastnejšieho tvora u starých Izraelitov, ako neplodná žena. Bola vystavená všemožným potupám, bola vnímaná ako Bohom prekliata, slúžky a otrokyne mali dovolené ju tupiť ohľadom jej neplodnosti a posmievat sa jej. Smútok, ktorý obostiera svätú Alžbetu či starozákonnú Sáru, je pre moderného človeka často nepochopiteľný.

Čím početnejšia bola rodina, tým väčšie požehnanie a radosť sa vznášalo nad hlavami rodičov. Pre ženu boli deti znamením Božej náklonnosti, zvyšovali jej obľúbenosť u muža, rástla jej moc a autorita medzi ostatnými ženami a mužmi. Tento postoj k deťom ako k požehnaniu a radosti, prevzali logicky aj kresťania. Predstava, žeby niekto v staroveka alebo stredoveku dohovárал kresťanskej žene, aby to s rodením nepreháňala, inak bude nešťastná a príde o plnohodnotný osobnostný rozvoj, by vyvolala búrku smiechu a poklepávania na čelo. Rovnako predstava, že mať početnú a silnú rodinu je obeť a nie životný benefit.

Rodina v roku 1940

zdroj: Flickr

Tento postoj sa však netýkal len starozákonného vyvoleného národa, alebo kresťanov. Bol bežný vo väčšine európskych pohanských spoločností. Matróny početných rodín v Starom Ríme sa tešili u mužov takej úcte a prestíži, o akej sa dnešným zrovnoprávneným ženám s viacerými deťmi ani nesníva. S počtom detí rástla ich moc, vďačnosť národa aj úcta manželov. Naopak, neplodná manželka, ako môžeme vidieť aj u Cézara a jeho ženy, bola síce tupená možno menej ako u Izraelitov, ale s veľkou pravdepodobnosťou odvrhnutá a vymenená za šťastnejšiu a teda plodnejšiu, presne podľa pohanskej morálky. Deti pre ženy v Starom Ríme neboli obetovaním sa, ale zmyslom života a najväčšou radosťou. Cena ženy bez detí, bola pre pohanský národ asi taká, ako cena muža neschopného bojovať či inak pracovať.

Rovnaké správanie môžeme pozorovať u starých Keltov, Germánov a Slovanov. Kto by sa opovážil mužovi splodivšiemu desať detí, z ktorých bolo možno vychovať päť potenciálnych bojovníkov a päť budúcich krásnych aj plodných manželiek, tvrdiť, že je vlastne nešťastným, pretože sa obetoval a kvôli nejakým deťom „zahodil“ svoj osobný život? Možno by sa takýto patriarcha ani neunúval, aby sám argumentoval podobnému chytrákovi kyjakom po hlave. Poslal by len svojich desať detí, aby si s ním trochu fyzicky podiskutovali.

Rodina v roku 1955

zdroj: Flickr

Nie nadarmo bolo v katolíckej Cirkvi považované vždy za najvyššiu pozemskú obetu, okrem obety života, celibátne odrieknutie sa rodiny. Toto bolo skutočné obetovanie sa: nemať rodinu a deti. Obetovanie sa pre vyššie dobro, ktoré presahuje prirodzené dobro rodiny a mnohodednosti – pre Boha. Dnešná sexuálne zvrátená doba sa domnieva, že celé utrpenie a obeta celibátu spočíva v nemožnosti pohlavného života. To je však projektovanie dnešných postojov do minulosti. Minulosť totiž plodenie, rodinu a deti od sexuálneho života neoddeľovala, ale považovali ich sa nedeliteľnú, prirodzenú a objektívne pozorovateľnú celistvosť. A to aj v pohanských spoločnostiach, do ktorých prichádzal neplodný egoistický sexuálny hedonizmus len v obdobiach morálneho úpadku.

Nárek nad degeneráciou populácie, neochotou mať mnohodedné rodiny a sociálne fňukanie nad tým, že každé dieťa nemá svoju samostatnú izbu a hernú konzolu, neskončí dovedy, kým si kresťania neosvoja vo vzťahu k deťom tento postoj radosti, hrdosti, moci a Božieho požehnania, ktoré sú skutočným motorom plodnosti. Mať veľa detí nie je obetovaním sa, je to výsada, znamenie vyvolenosti a prirodzený cieľ pozemského života.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/je-pre-krestana-a-cloveka-mnohodednost-pozehnanim-alebo-obetovanim-sa/>

